

Latvijas pensiju sistēma. Kas jāzina jau no pirmās algas?

Evija Dundure
Finanšu un kapitāla tirgus komisijas
Apdrošināšanas un pensiju uzraudzības
departamenta direktore

24.03.2022

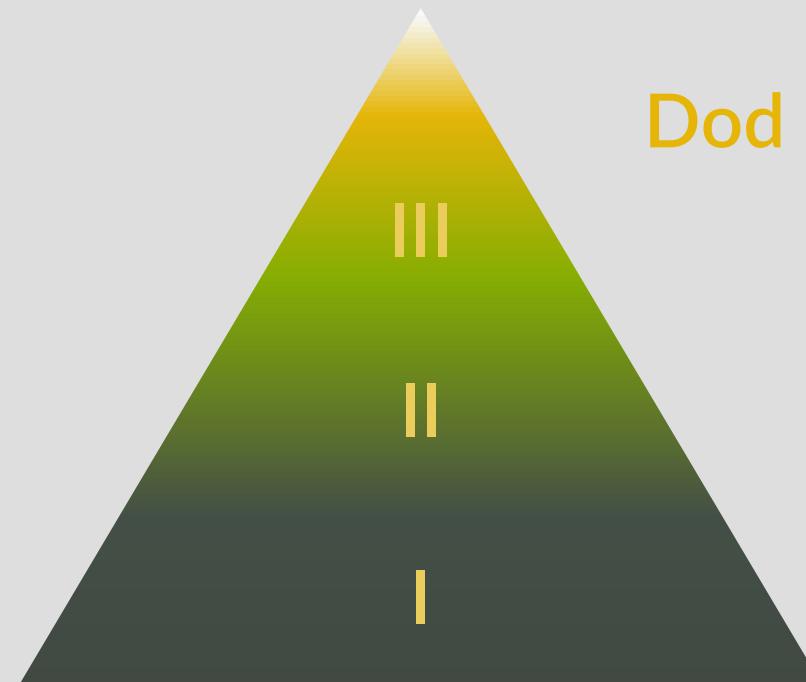
Trīs pīlāru pensiju sistēma saskaņā ar EDSO (*OECD*) un Pasaules bankas rekomendācijām

~ 75% no algas

~ 15%

~ 20%

~ 40%

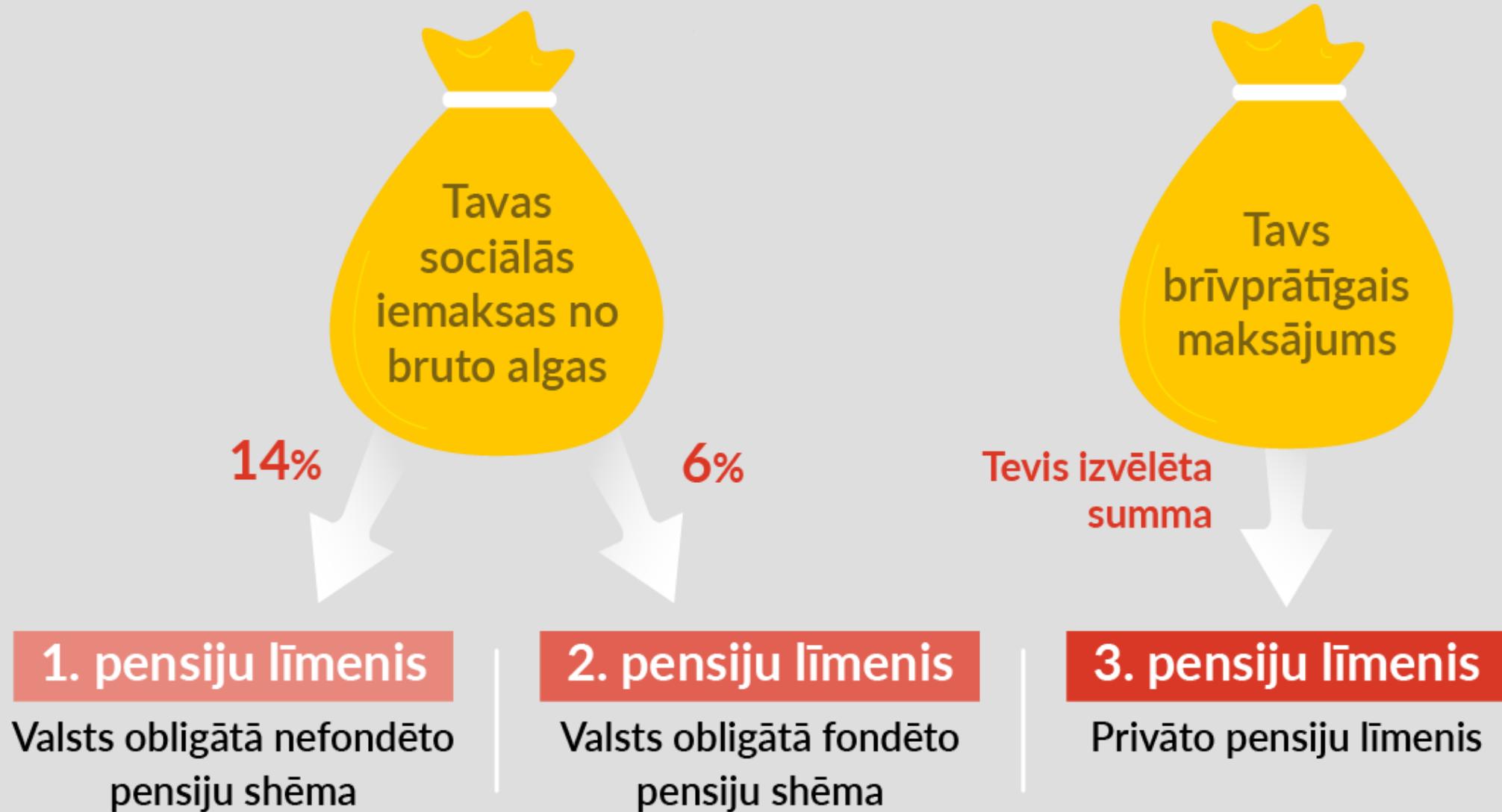
Dod iespēju baudīt papildus labumus

Nodrošina dzīvi normālā līmenī

Nosedz pamatvajadzības

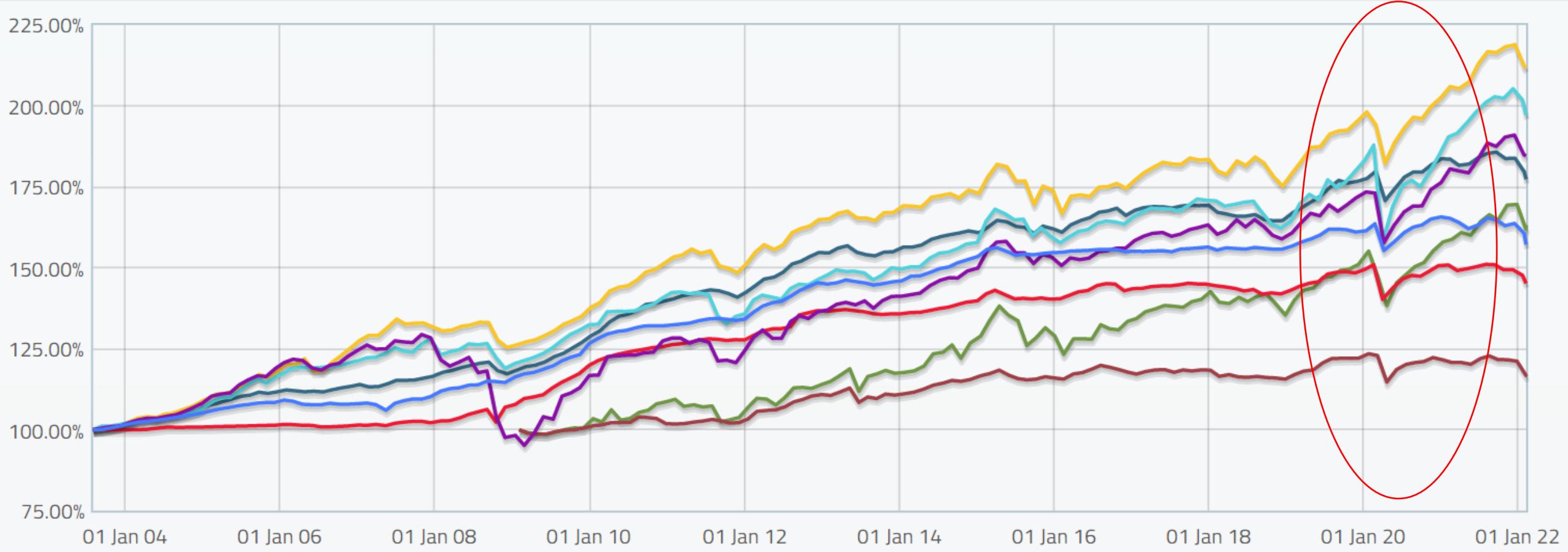
Latvijas pensiju sistēma

Ieguldījumu plānu daļas vērtība

<https://www.manapensija.lv/lv/pensiju-2-limenis/salidzini-ieguldijumu-planus/>

Ieguldījumu plānu daļas vērtība

<https://www.manapensija.lv/lv/pensiju-2-limenis/salidzini-ieguldijumu-planus/>

2. PENSIJU LĪMENIS

ieguldījumu plānu veidi:

AKTĪVAIS

Nauda tiek ieguldīta galvenokārt dažādu uzņēmumu akcijās. Ieguldījumiem ir augstāks risks un lielākas peļņas iespējas.

SABALANSĒTAIS

Ieguldījumi tiek veikti, sabalansējot risku un peļņu. Ienesīguma rādītāji būs zemāki nekā aktīvajos plānos, tāpat arī risks.

KONSERVATĪVAIS

Nauda tiek ieguldīta parādzīmēs vai obligācijās. Šie plāni ir ar nelielu ienesīgumu un risku.

tiesības mainīt 1 x gadā

2. PENSIJU LĪMENIS

Izvēlies savu pensijas pārvaldnieku un
ieguldījumu plāna veidu!

tiesības mainīt 2 x gadā

ieguldījumu plānu veidi:

AKTĪVAIS

Nauda tiek ieguldīta galvenokārt dažādu uzņēmumu akcijās.
ieguldījumiem ir augstāks risks un lielākas peļņas iespējas.

SABALANSĒTAIS

ieguldījumi tiek veikti, sabalansējot risku un peļņu. Ienesīguma rādītāji būs zemāki nekā aktīvajos plānos, tāpat arī risks.

KONSERVATĪVAIS

Nauda tiek ieguldīta parādzīmēs vai obligācijās.
Šie plāni ir ar nelielu ienesīgumu un risku.

Visbiežāk cilvēki, kuriem līdz pensijas saņemšanai ir vairāk nekā 10 gadi, izvēlas aktīvākus plānus, bet sabalansētos un konservatīvos plānus izvēlas, kad līdz pensionēšanās brīdim palikuši 10 līdz 5 gadi

E-pakalpojumi

Pensijas

Pabalsti un atlīdzības

Pensiju 2.līmenis

Iemaksas un stāžs

Pakalpojumi Eiropas Savienībā

Starpvalstu līgumu piemērošana

Konsultācijas un informācija

Iesniegumu veidlapas

Informatīvie materiāli

Biežāk uzdotie jautājumi un
atbildes

Pensiju 2.līmeņa ieguldījumu plāna izvēle vai maiņa

▶ Atskanot tekstu A Viegli lasīt

Publicēts: 29.10.2020.

Cena Bezmaksas	Izpildes termiņš darba dienās 15 Uzzināt vairāk	Saņemejs Fiziska persona Uzzināt vairāk	Saņemšanas ierobežojumi -
-------------------	---	--	---------------------------------

Sanemt pakalpojumu

Elektroniski

Klātienē

Pensiju 2. līmeņa dalībnieki, kuri ir obligāti pievienoti pensiju 2. līmenim (personas, kas dzimušas pēc 1971. gada 1. jūlija un ir sociāli apdrošinātas) un dalībnieki, kuri ir pievienojušies brīvprātīgi, var mainīt līdzekļu pārvaldītāju vienu reizi kalendārajā gadā.

Viena un tā paša līdzekļu pārvaldītāja pārvaldītos ieguldījumu plānus var mainīt divas reizes kalendārajā gadā.

Ieguldījumu plāns ir jāizvēlas atbilstoši savam vecumam un dalības ilgumam pensiju 2. līmenī.

Pēc personas iesnieguma saņemšanas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra nodrošina pensiju 2. līmenī uzkrātā kapitāla pārskaitīšanu no esošā uz jauno ieguldījumu plānu.

Šeit var veikt ieguldījumu plāna un pārvaldnieceka maiņu

<https://www.vsaa.gov.lv/lv/pakalpojumi/pensiju-2limena-ieguldijumu-plana-izvele-vai-maina>

Meklēt portālā Latvija.lv

> Publiskie pakalpojumi > Sociālie pakalpojumi, nodarbinātība > Pensijas un pensiju izmaksas > 285

Pensiju 2.līmeņa ieguldījumu plāna izvēle vai maiņa

Izvēlētā organizācija: **Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra****Īss apraksts:**

Pensiju 2. līmeņa dalībnieki, kuri ir obligāti pievienoti pensiju 2. līmenim (personas, kas dzimušas pēc 1971. gada 1. jūlija un ir sociāli apdrošinātas) un dalībnieki, kuri ir pievienojušies brīvprātīgi, var mainīt līdzekļu pārvaldītāju vienu reizi kalendārajā gadā.

Viena un tā paša līdzekļu pārvaldītāja pārvaldītos ieguldījumu plānus var mainīt divas reizes kalendārajā gadā.

Ieguldījumu plāns ir jāizvēlas atbilstoši savam vecumam un dalības ilgumam pensiju 2. līmenī.

Pēc personas iesnieguma saņemšanas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra nodrošina pensiju 2. līmenī uzkrātā kapitāla pārskaitīšanu no esošā uz jauno ieguldījumu plānu.

Saņēmēji:

Fiziska persona

Valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieks.

Maksimālais termiņš (darba dienās):

15

Termiņš:

Valsts fondēto pensiju shēmā uzkrātā kapitāla pārskaitīšanu no esošā uz jauno ieguldījumu plānu VSAA veic 15 darba dienu laikā no personas pieprasījuma saņemšanas

Šeit var veikt ieguldījumu plāna un pārvaldnieka maiņu

<https://latvija.lv/PPK/Socialie-pakalpojumi/Pensijas-un-pensiju-zmaksas/p285/ProcesaApraksts>

E-pakalpojuma kartīte

Meklēt portālā Latvija.lv

[› E-pakalpojumi](#) › Pensiju 2.līmeņa dalībnieka konta izraksts

Pensiju 2.līmeņa dalībnieka konta izraksts

Nosaukums:

Pensiju 2.līmeņa dalībnieka konta izraksts

Īss apraksts:

E-pakalpojums nodrošina iespēju valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekiem iegūt informāciju par valsts fondēto pensiju shēmā ieguldītām summām, konta stāvokli un darījumiem, kas veikti izvēlētajā laika periodā. Izpildot e-pakalpojumu, nav jāveic apmaksa. Par 2013.gadu un iepriekšējiem gadiem visas summas konta izrakstā ir norādītas latos. Ieguldītā kopsumma un fondētās pensijas kapitāls 2013.gada 31.decembrī tika konvertēts uz euro pēc oficiālā pārejas kursa un matemātiskajiem pārrēķina principiem. Par 2014.gadu un turpmāk visas summas konta izrakstā tiek norādītas euro.

Iestāde, kura ir atbildīga par e-pakalpojumu:

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

Īss nosaukums:

EP44

E-pakalpojuma veids:

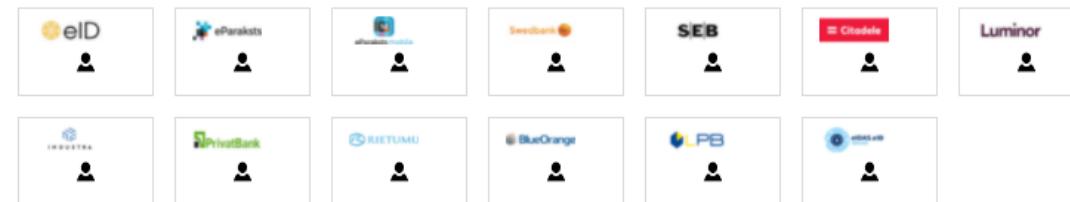
Sinhrons pakalpojums - lietotājs saņem izpildes rezultātu bez aiztures

Identifikatoris:

URN:IVIS:100001:EP-EP44-V1-0

Autentifikācija:

E-pakalpojums atbalsta šādus autentifikācijas veidus:

Šeit var pārliecināties par uzkrājumiem 2.pensiju līmenī:
<https://latvija.lv/lv/Epakalpojumi/EP44/Apraksts>

Pensiju 2. līmenis

AKTUĀLIE DATI

Datums, uz kuru statistika sagatavota: **11.02.2022**

EUR

LVL

N.B.

Dati eiro un latu vērtībās tiek konvertēti pēc kurso 0.702804.

Pensiju plāna nosaukums	Dienas daļas vērtība	Daļas vērtības izmaiņas pret iepriekšējo dienu	IENESĪGUMS, % GADĀ							Kopējā aktīvu vērtība	Dalībnieku skaits	
			6.mēn.	1.gadi	2.gadi	3.gadi	5.gadi	10.gadi	15.gadi			
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	
Aktīvie plāni 50%												
AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS INTEGRUM	1.1929034	-0.18	-2.30	2.35	4.46	7.55	-	-	-	12 143 169	1 077	
CBL Aktīvais ieguldījumu plāns	3.1596552	0.25	-2.05	3.21	3.03	5.57	3.60	3.25	3.31	514 807 787	124 260	
Ieguldījumu plāns "INDEXO Izaugsme 47-57"	1.3124158	0.29	-0.47	6.64	4.83	8.17	-	-	-	119 134 716	10 283	
Ieguldījumu plāns „INVL Ekstra 47+”	2.5213854	0.05	-0.79	4.05	3.95	7.11	5.09	4.39	3.63	86 794 527	19 772	
Luminor Aktīvais ieguldījumu plāns	2.3119250	-0.41	-2.75	1.13	2.12	5.03	3.83	4.06	-	347 160 575	48 066	

Šeit var salīdzināt ieguldījumu plānu vēsturiskos ienesīgumus:
<https://www.manapensija.lv/lv/pensiju-2-limenis/aktualie-dati/>

►
Pensiju sistēma

►
Pensiju 1. līmenis

►
Pensiju 2. līmenis

►
Pensiju 3. līmenis

►
Mans kants

► Pensiju 2. līmenis

► Aktuālie dati

► Salīdzini ieguldījumu plānus

► Ieguldījumu plānu dalībniekiem
paredzētā pamatinformācija

► Kāpēc pievienoties?

► Kas veic iemaksas 2. pensiju līmenī?

► Ieguldījumu plānu risku līmenis

► Inflācijas ietekme uz pensiju 2.līmeņa
peļņu

► Kā saņemt pensiju?

Pensiju 2. līmenis

IEGULDĪJUMU PLĀNU DALĪBNIEKIEM PAREDZĒTĀ PAMATINFORMĀCIJA

► AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS INTEGRUM

Dalībniekiem paredzētā pamatinformācija:

Riska līmenis: Augsts

KIK: 0.60%

► CBL Aktīvais ieguldījumu plāns

Dalībniekiem paredzētā pamatinformācija:

Riska līmenis: Augsts

KIK: 0.51%

► CBL dzīves cikla plāns Millennials

Dalībniekiem paredzētā pamatinformācija:

Šeit var salīdzināt ieguldījumu plānu ieguldījumu stratēģijas:

<https://www.manapensija.lv/lv/pensiju-2-limenis/ieguldijumu-plani/>

2. PENSIJU LĪMENIS

Uzkrāto kapitālu 2.pensiju līmenī ir iespēja nodot mantojumā

Izdarot izvēli neierobežotu reižu skaitu

Pievienot
norādītās
personas
pensiju 2.līmenī
uzkrātajam

Atstāt
mantojumā
civillikumā
noteiktajā
kārtībā

Ieskaitīt valsts
pensiju speciālajā
budžetā
automātiskā izvēle

Sākums > E-pakalpojumi > E-iesniegums VSAA pakalpojumiem

E-iesniegums VSAA pakalpojumiem

EP172

1

2 Iesnieguma aizpildīšana

3

Ar zvaigznīti (*) atzīmētie lauki ir jāaizpilda obligāti.

E-iesniegums pensiju 2.līmeņa dalībnieka izvēlei par uzkrātā kapitāla mantošanu

Reģistrētā pensiju 2.līmenī uzkrātā kapitāla izmantošanas izvēle:

esošā izmantošanas izvēle: nodot mantošanai Civillikumā noteiktajā kārtībā
 Izvēle reģistrēta: 20.12.2020

Manu pensiju 2.līmenī uzkrātā kapitāla daļu:*

- ieskaitīt valsts pensiju speciālajā budžetā
- pievienot norāditās personas pensiju 2.līmeņa kapitālam
- nodot mantošanai Civillikumā noteiktajā kārtībā

Kontaktinformācija:

Mobilais tālrunis: (+371)

?

E-pasta adrese:

?
Informāciju par iesnieguma saņemšanu VSAA un lēmuma pieņemšanu vēlos saņemt: ?

- pa E-pastu
- ar SMS (īziņu)

Esmu informēts/-ta, ka paziņojums par izvēles reģistrēšanu vai par atteikumu to reģistrēt tiks nosūtīts uz Jūsu oficiālo elektronisko adresi, ja tāda būs aktivizēta, vai www.latvija.lv *

Apliecinu, ka ar pakalpojuma aprakstu esmu iepazinies/-usies un iesniegumā norādītā informācija ir patiesa. *

Paziņojumus var iesniegt:

- www.latvija.lv
- vēršoties VSAA

3. pensiju līmenis

Uzkrājums veidojas no Tavām brīvprātīgajām iemaksām privātajā pensiju fondā.

Uzkrāto kapitālu vajadzības gadījumā varēsi izņemt jau no 55 gadu vecuma.

Tu vari izlemt, kādu summu vari atvēlēt uzkrājumam un vai iemaksāsi to ik mēnesi vai darīsi to neregulāri, piemēram, reizi gadā.

UZKRĀJ 3. PENSIJU LĪMENĪ!

Izvēlies piemērotāko ieguldījumu plāna veidu:

aktīvo

sabalansēto

konservatīvo

UZKRĀJ 3. PENSIJU LĪMENĪ!

Izvēlies privāto pensiju fondu un ieguldījumu plānu, kurā veikt iemaksas, sazinoties ar izvēlēto pensiju fonda pārvaldnieku

Izvēlies piemērotāko ieguldījumu plāna veidu:

aktīvo

sabalansēto

konservatīvo

- [▶ Pensiju sistēma](#)
- [▶ Pensiju 1. līmenis](#)
- [▶ Pensiju 2. līmenis](#)
- [▶ Pensiju 3. līmenis](#)
- [▶ Mans knts](#)

▶ Pensiju 3. līmenis

▶ Vēsture un statistika

▶ Pensiju plāni

▶ Kāpēc pievienoties 3. pensiju līmenim?

▶ Kā pievienoties 3. pensiju līmenim?

▶ Kā saņemt pensiju?

▶ Kas veic iemaksas 3. pensiju līmenī?

▶ Pensiju plānu drošība

▶ Nodokļa atvieglojumi

Pensiju 3. līmenis

VĒSTURE UN STATISTIKA

Šeit atrodami pārskati par privāto pensiju fondu jeb pensiju 3. līmeņa pensiju plānu darbību:

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jūn	Jūl	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Kopsavilkumi
2021													
2020													
2019													
2018													
2017													
2016													
2015													
2014													
2013													
2012													
2011													

Šeit var salīdzināt ieguldījumu plānu vēsturiskos rezultātus:

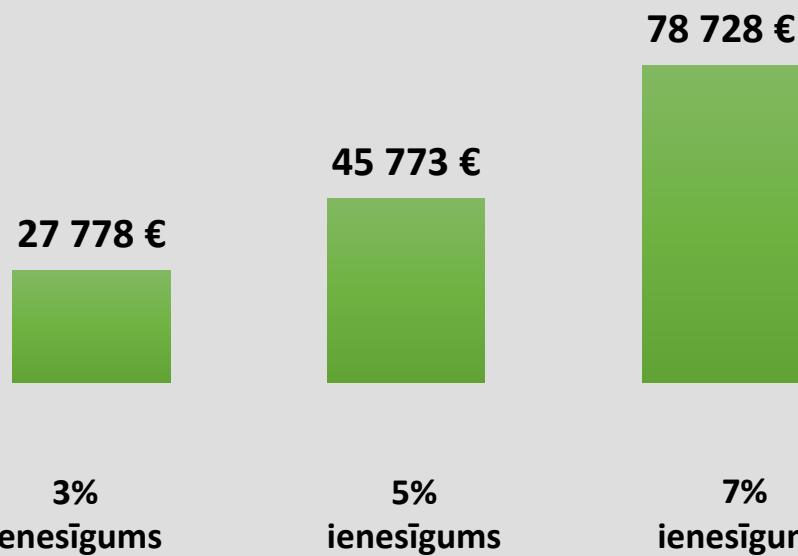
<https://www.manapensija.lv/lv/pensiju-3-limenis/vesture-un-statistika/>

Ik gadu iesniedz ienākumu deklarāciju, lai saņemtu nodokļu atmaksu 20% apmērā no veiktajām iemaksām

Pensiju fonda dalībnieks, **iesniedzot ienākumu deklarāciju** par iepriekšējo kalendāro gadu no valsts var atgūt 20% iedzīvotāju ienākuma nodokli (IIN) par veiktajām iemaksām līdz 10% no attiecīgajā gadā saņemtajiem bruto ienākumiem vai 4 000 eiro gadā.

Piemērs: brīvprātīgās iemaksas EUR 25 mēnesī jeb EUR 300 gadā, bruto darba alga mēnesī EUR 800, no valsts atgrieztā summa EUR 60 gadā.

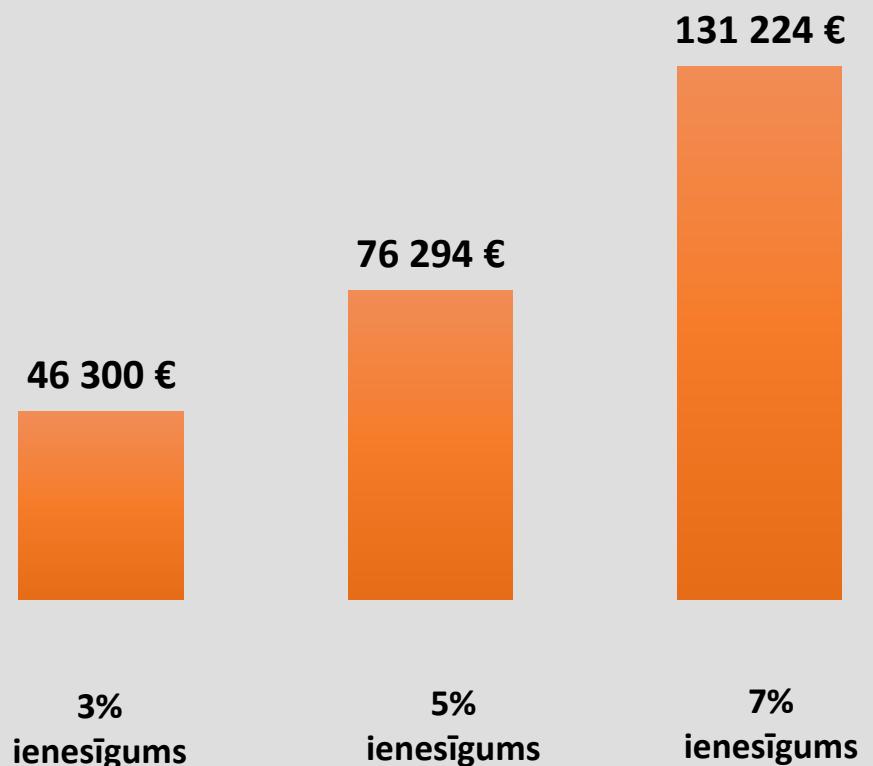
**Uzkrājums 40 gados ar 30 EUR
ikmēneša iemaksu,
kopējās iemaksas 14400 EUR,
nodokļu atvieglojumi 2880 EUR**

Nemot vērā nodokļu atvieglojumus:

4,06%
ienesīgums   6,11%
ienesīgums   8,2%
ienesīgums

**Uzkrājums 40 gados ar 50 EUR
ikmēneša iemaksu,
kopējās iemaksas 24000 EUR,
nodokļu atvieglojumi 4800 EUR**

Nemot vērā nodokļu atvieglojumus:

4,06%
ienesīgums   6,11%
ienesīgums   8,2%
ienesīgums

Kam jāpievērš uzmanība, salīdzinot 2. un 3.pensiju līmeņa pensiju plānus

- ✓ leguldījumu politika: finanšu instrumenti
  - ✓ Ienesīgums un svārstīgums
  - ✓ Komisijas maksas apmērs
  - ✓ Pārvaldnieka reputācija

Visa aktuālā informācija: <https://www.manapensija.lv/lv/>

Kāpēc rūpēties par uzkrājumiem II un III pensiju līmenī

Lielāks pensijas apmērs:
40% ... 75% no darba
algas

Iespēja uzkrāt droši –
uzraudzītā finanšu tirgū,
risku diversificētos
pensiju plānos

Iespēja veidot pašam
savu pensiju, kuras
apmērs nav atkarīgs no
esošiem nodokļu
maksātājiem

Iespēja krāt pamazām,
ieguldot kaut nelielas
summas, bet regulāri

Veic iemaksas katrā no trīs pensiju līmeņiem un veido savu pensijas uzkrājumu vecumdienām!

Jo ilgāk krāsi un lielākas iemaksas veiksi šodien, jo pārticīgāka būs Tava dzīve nākotnē.

Paldies!

IZPRAST, APGŪT,
LIETĀ LIKT

 Naudasprasme

